

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
KATEDRA ANGLISTIKY A AMERIKANISTIKY

Překlady amerických autorů v deníku Rudé právo 1977-1978
(bakalářská práce)

Autor: Štěpánka Tupá, Žurnalistika – Anglická filologie

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Marcel Arbeit, Dr.

Olomouc 2013

Obsah

1. Úvod	6
2. Popis a řazení záznamů	8
3. Postup při excerpci	9
4. Charakteristika periodika	12
4. 1 Rudé právo jako deník.....	12
4. 2 Rudé právo vs. překlady amerických autorů	13
5. Skladba a charakteristika překladů.....	17
6. Závěr.....	19
7. Summary	20
8. Bibliografický soupis	23
9. Seznam použité literatury.....	58
9. 1 Periodika.....	58
9. 2 Knihy	58

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem úplný seznam citované a použité literatury.

V Olomouci dne

Děkuji Prof. PhDr. Marcelu Arbeitovi za odborné vedení bakalářské práce.

1. Úvod

Tato práce je výsledkem několikaměsíčního bádání naskrz archivem deníku Rudé právo, jehož výsledkem je obsáhlý bibliografický soupis citací amerického původu v letech 1977 a 1978. Práce vznikla v návaznosti na práci Dany Taušové, v níž byl pořízen bibliografický soupis z let 1963 až 1976 a je sama o sobě vyústěním tříletého studia anglické filologie a žurnalistiky; jež jsou zde propojeny zcela jedinečným způsobem.

Bibliografie, tedy „seznam knih od určitého autora, vydavatele nebo země, nebo je to takový seznam, který pojednává o určitém tématu.“¹ má usnadnit studentům anglické filologie a žurnalistiky, případně české filologie a dalších oborů, orientaci v souvislostech mezi deníkem Rudé právo a díly amerických autorů. Způsob zpracování je z velké míry inspirován prací prof. Marcela Arbeit *Bibliografie² americké literatury v českých překladech*, která poprvé mapuje překlady amerických autorů v knihách, periodických a neperiodických publikacích do roku 1997. Rozsah a výsledné zpracování se samozřejmě liší; shoduje se ale v poselství a základní myšlence.

V mém případě byl cílovým periodikem deník Rudé právo, který v českých zemích vycházel od roku 1920 a mezi lety 1948 až 1989 se stal hlavním nástrojem tiskové komunistické propagandy. Cílem práce bylo mimo jiné zjistit, do jaké míry si texty amerických autorů dokázaly najít skulinku v silně ideologicky zaměřeném periodiku a dostat se tak k českým čtenářům.

V práci je nejprve uveden popis a řazení záznamů; to je nutné pro orientaci v bibliografickém seznamu, který má sloužit i méně zkušeným čtenářům. Bibliografický seznam tvoří největší objemovou část práce a pro lepší přehlednost je řazen abecedně dle

¹ "Bibliography." *Oxford English Dictionary*. 2013. Web. 13 Apr. 2013. <<http://www.oed.com/>>. "A list of the books of a particular author, printer, or country, or of those dealing with any particular theme; the literature of a subject. "

² Marcel Arbeit (ed.). *Bibliografie americké literatury v českých překladech*. (Olomouc: Votobia, 2000).

příjmení autorů. Přiložena je i kapitola, kde se podrobně popisuje způsob vyhledávání a vytváření záznamů; ta slouží pro ověření maximální autenticity vytvořeného seznamu. Její součástí jsou také kritéria, která byla zvolena pro výběr jednotlivých citací do seznamu; klíčem pro jejich vytvoření pro mě byly údaje získané z Bibliografie³ a dalších bibliografických prací, které vznikly na Katedře anglistiky a amerikanistiky v Olomouci v předešlých letech.

Velkou část práce tvoří charakteristika samotného deníku *Rudé právo*; v níž kromě obecných fakt také zevrubně analyzováno, kde lze na jeho stranách překlady amerických autorů hledat. To může posloužit jak čtenářům, kteří by si sami chtěli zapsané citace prohlédnout v dostupných zdrojích, tak potenciálním autorům budoucích prací, které na toto téma případně vzniknou. Uvedeny jsou rubriky, kde díla amerického původu vycházela pravidelně, a také překvapivá místa, kde se objevila zcela náhodně a v zásadě ojediněle. Současného čtenáře, jenž osobně poměry let 1977 a 1978 nezažil, možná překvapí jednodušnost a jednotnost deníku jako takového, který někdy vytváří dojem, jako by snad žádné nové informace ani nepřinášel a jen stále opakoval tvrzení podporující vlastní, dominantní ideologii oné doby.

Tato práce se tak stává jakýmsi střípkem historie, který ukazuje svět žurnalistiky, překladatelství a literatury jako takové z pohledu, který ovládal českou zemi po velkou část minulého století. Budoucím čtenářům slouží k inspiraci a poučení, ale především k doplnění vzdělání o době, která se stala nesmazatelnou součástí české historie.

³ 2 Marcel Arbeit (ed.). *Bibliografie americké literatury v českých překladech*. (Olomouc: Votobia, 2000).

2. Popis a řazení záznamů

Záznamy jsou seřazeny abecedně. V případě, že se od jednoho autora vyskytlo více citací, jsou pak seřazeny chronologicky dle data výskytu od nejstaršího příspěvku po nejnovější. Případy, kdy není známo příjmení autora, jsou uvedeny v závěru seznamu a jsou rovněž řazeny abecedně dle křestního jména.

U každého ze záznamů je uveden žánr podle následujících kategorií, které jsem v návaznosti na dříve zpracované bibliografické práce převzala z *Bibliografie americké literatury v českých překladech*⁴.

- **08** – povídky a úryvky z prózy
- **09** – poezie nebo úryvky básní
- **11** – non-fiction (články, eseje, sloupky)
- **12** – interview

U všech záznamů jsou také uvedeny následující údaje:

1. Příjmení, jméno autora, je-li známo nebo název citovaného periodika
2. Doplnující informace k autorovi nebo periodiku
3. Žánrové zařazení, případně název periodika, z něhož byla citace převzata
4. Bibliografický záznam, ve kterém je uvedeno:
 - název příspěvku, v případě citací typu článek v článku také část, kterou citace začíná
 - jméno překladatele, pokud byl uveden, jestliže ne, je v této části údaj "Přel. anonymní překladatel", překladatelské zkratky jsou uvedeny v nezměněné podobě
 - název periodika, ročník, rok, číslo, datum, strana

⁴ Pro úplný přehled viz Marcel Arbeit (ed.), *Bibliografie americké literatury v českých překladech* (Olomouc: Votobia, 2000) 10-11.

- poznámka, která se týká např. chybně uvedeného jména autora nebo špatné datace

Názvy knih a periodik jsou uvedeny kurzívou, názvy článků a básní v uvozovkách. Číslování i datace je zapsáno vždy tak, jak je uvedeno v tiráži na titulní straně deníku, a to i v případě, že se tam vyskytne chyba. Uvádí se pouze číslování *Rudého práva*; ročník *Práva lidu*⁵, který je v tiráži rovněž uveden, zůstává pro naše účely bez povšimnutí.

Naopak chyba ve jméně autora či periodika je opravena a tato skutečnost je vždy uvedena na konci záznamu.

Součástí práce je i následná analýza nalezených překladů, především co se týče povídek a úryvků prózy. Značky „complete“, „excerpt“ a „abridged & adapted“ značí v tomto pořadí kompletní dílo, úryvek nebo upravenou či krácenou verzi. Pokud to bylo možné, byl dohledán i zdroj překladu a překladatel, nebyl-li uveden.

Je třeba ošetřit i případ, že by uvnitř původní citace vyskytla chyba. Je třeba ji označit značkou (sic); ve skutečnosti ale nakonec k žádnému takovému případu nedošlo a tato značka tedy není použita.

3. Postup při excerpci

Bibliografický soupis vydaných překladů měl být původně pořízen z let 1977-1989, vzhledem k předpokládanému počtu nalezených citací vzhledem k požadovanému rozsahu práce. Vzhledem k tomu, že počet citací nakonec několikanásobně převýšil předpokládaný počet, byl zkoumaný časový úsek zkrácen pouze na roky 1977 a 1978.

⁵ Právo lidu vycházelo od roku 1898 viz Digitální knihovna novin. *Vědecká knihovna v Olomouci* [online]. 2008 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://noviny.vkol.cz/kramerius/Welcome.do;jsessionid=F05B3E58A255F776E973A54AE8D5870C>

Materiály k excerpci byly získávány z digitalizovaného archivu časopisů Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.⁶, kde jsou formou digitálních obrazů archivována všechna dostupná vydání deníku Rudé právo od roku 1950 až do roku 1989. Kompletní archiv je pro studijní účely dispozici zdarma, což bádání velmi ulehčilo. Z ročníků sloužících k excerpci pro tuto práci byla naprostá většina čísel deníku bez problémů dostupná, jedinou výjimkou bylo číslo z 2. února 1978. I toto číslo ale bylo možné získat na objednávku.

Jelikož právě excerpce dat je nosným prvkem celé této práce, byla prováděna důkladně a komplexně, tj. z veškerých vydání periodika v určených letech, včetně sportovní rubriky a všech příloh, především sobotní přílohy *Haló sobota*.

Postupně jsem tedy zevrubně procházela jednotlivá čísla deníku a vyhledávala vyhovující citace. Pokud se v průběhu bádání objevil sporný příspěvek, vždy jsem ho raději zaznamenala, aby nebylo nutné jej případně dohledávat znovu. Takových příspěvků bylo ale minimum, neboť kritéria pro vhodnou citaci byla stanovena předem a jsou uvedena v podkapitole níže. Důležitou částí bylo také ověření původu citace; k tomu obvykle stačil rychlý test s použitím internetu. Vycházela jsem rovněž z vědomostí nabytých v kurzech americké literatury, ty ale univerzálně posloužit nemohly; neboť spisovatelé se nakonec mezi citovanými objevili spíše zřídka a odhalilo se celé široké spektrum amerických příspěvatelů.

Co konkrétně se skrývá pod pojmem „americký příspěvateľ“ podrobně vysvětlí následující podkapitola.

Nedílnou součástí bádání bylo také důkladné ověřování správnosti zapsání jmen citovaných autorů a dalších osob. Zkomolená a různě upravená jména byla v *Rudém právu* celkem běžnou záležitostí. Vyskytl se i problém s chybným číslováním ročníku časopisu; na přelomu let 1977 a 1978 se číslo ročníku několikrát mění. V citaci je zachováno vždy tak, jak je uvedeno v tiráži.

⁶ Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.: Digitalizovaný archiv časopisů. *Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.* [online]. 2001 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://archiv.ucl.cas.cz/index.php>

Dalším krokem bylo vyhledat nalezenou poezii a prózu v knihách a konfrontovat ji s příspěvkem otištěným v *Rudém právu*. Hodnotilo se, zda je příspěvek nějak upraven či krácen; u některých textů bylo třeba také dohledat zdroj a případně zjistit jméno překladatele, stávalo se totiž poměrně často, že nebyl vůbec uveden.

3. 1 Kritéria pro zapsání citace

Kritéria pro citaci vhodnou k zaznamenání byla následující. Musí se jednat o citaci amerického autora či periodika; ve středu zájmu je primárně próza či poezie z pera amerických spisovatelů, rozhodujícím faktorem pro zaznamenání je ale především délka příspěvku. Zapsat je možné všechny příspěvky o délce tři věty a delší, u nichž je uvedeno alespoň křestní jméno autora, případně zkratka křestního jména a příjmení. Dochází tak k eliminaci příspěvků, kde je citován například „horník“ nebo „příspěvatel“. Jinak je společenské postavení autora považováno za nepodstatné. V důsledku toho se do seznamu dostali autoři americké prózy a poezie, velmi často ale také političtí představitelé Spojených států, stejně jako američtí občané bojující za svá práva či z pozice čtenáře komentující aktuální problémy.

Pravidlo o délce citace je možné porušit jedině v případě, že je citát uveden zcela samostatně. K tomu v *Rudém právu* docházelo téměř výhradně v rubrice *Slyšte, slyšte*, kde byly nepravidelně vydávány zajímavé citáty osobností či deníků a magazínů, nezářídka právě z amerického prostředí.

Žádoucím typem citace je tedy samostatný, komplexní příspěvek amerického autora, tento druh citace se ale v *Rudém právu* objevoval spíše vzácně.

Oproti tomu nejčastěji se vyskytující formou citace je tzv. článek v článku. Pod tímto termínem se skrývá většinou přímá citace, inkorporovaná uvnitř jiného textu obvykle zpravodajského charakteru, méně často pak publicistického. Tyto citace pocházely v naprosté

většinou případů z přímě zpravodajské činnosti (např. záznamy tiskových konferencí od ČTK) nebo byly převzaty z periodik amerického původu; zřídka se ale objevovaly i citace amerických autorů vydané původně v jiných periodících, převážně sovětských. I takovéto citace je možné do seznamu zařadit, rozhodující byl v tomto případě sám původce citace. Kompletní článek převzatý z amerického periodika se za článek v článku nepovažuje.

Ve vybraných citacích se může objevit i osoba neamerického původu, s níž se např. objevil rozhovor v některém z amerických deníků. V tomto případě je rozhodující periodikum, v němž byl příspěvek otištěn, a zařazuje se pod jeho název (nikoliv pod jméno osoby). Posledním zvláštním případem jsou osoby neamerického původu, které v průběhu života získaly americké občanství. Do této kategorie se řadí například prezidentský poradce Zbigniew Brzezinski. I takovou citaci lze považovat za vyhovující a zařadit ji do bibliografického soupisu.

4. Charakteristika periodika

4.1 Rudé právo jako deník

Rudé právo poprvé na českém území vyšlo 21. září roku 1920 a postupem času se stalo ústředním tiskovým orgánem Komunistické strany Československa. Mezi lety 1948 až 1969 se jednalo o deník s nejvyšším denním nákladem, který tak mohl úspěšně sloužit k ideologické propagandě. S roky, na které se moje bádání vztahovalo, je spojeno jméno šéfredaktora Zdeňka Hoření; toho později vystřídal původně washingtonský zpravodaj Zdeněk Porybný, který dodnes působí na pozici šéfredaktora deníku *Právo*.⁷ Zdeněk Hoření se osobně často podílel na překladu článků, z nichž je v bibliografickém seznamu citováno. Ze jmen významných pro tuto práci je třeba zmínit ještě Dušana Rovenského, Miloše

⁷ Rudé právo. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Rud%C3%A9_pr%C3%A1vo

Krejčího, Ladislava Alstera, Milana Jelínka nebo Václava Doležala. V příspěvcích těchto autorů je kromě citovaných záznamů možné najít mnoho dalších citací amerického důvodu, které nesplnily kritéria pro zanesení do bibliografie.

Rudé právo se prohlašovalo seriózním a zcela nebulvárním deníkem⁸, který objektivně poukazuje zásadní problémy doby, jakými byla zejména v kapitalistických státech především rasová diskriminace, korupce a vysoká nezaměstnanost. Pravdou ale je, že noviny v letech 1977-1978 stále ještě procházely cenzurou, která setrvala jako relikv obdoby normalizace. O objektivním zpravodajství tak nemůže být řeč; i ze samotných stránek deníku je zřejmé, že významně prosazuje komunistickou ideologii. I přesto se na jeho stránky dostalo několik stovek citací amerického původu; a i když byly často zneužity pro výše zmíněné účely, jedná se o významné střípky minulosti, které je nutno zaznamenat.

4. 2 Rudé právo vs. překlady amerických autorů

Překlady amerických autorů se v *Rudém právu* téměř výhradně objevovaly na stranách 6 a 7, které jsou věnovány zahraničnímu zpravodajství. Právě tam vznikl prostor pro nejružnější citáty jak významných politických představitelů Spojených států, tak novinářů či vědeckých a dalších osobností. Typicky se citace amerického původu objevovaly v nepravidelně vycházející rubrice Citujeme bez komentáře, kde měly být uváděny původní příspěvky ze zahraničních deníků či magazínů v nezměněné podobě, často dokonce s přiloženou fotografií textu, z něhož překlad vznikl. Tato rubrika však již na přelomu února a března roku 1977 vymizela. Podobným příspěvkům byla od té doby věnována rubrika Řekli – napsali, která vycházela od duba roku 1977 téměř každodenně. Objevovaly se tam příspěvky z médií nejružnějšího původu, převážně angloamerických, německých, ruských a francouzských, výjimkou však nebyla ani média exotičtější, např. japonská a mexická, případně i média

⁸ *Komunistický svaz mládeže* [online]. 2010 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.ksm.cz/>

z afrických zemí. Rozdíl oproti rubrice Citujeme bez komentáře ovšem spočíval v tom, že nekomentované příspěvky téměř vymizely a redakce *Rudého práva* přidávala k většině textů vlastní výklad.

Do března roku 1977 vycházely původní texty také v rubrice Sami sobě, ta však také zcela vymizela. Většina překladů tak pak byla zařazena do běžných zpravodajských článků; *Rudé právo* se velmi intenzivně zabývalo především případy porušování lidských práv a reportáže na toto téma mnohdy vycházely na pokračování přerušované i několik měsíců. USA stejně jako další kapitalistické země samozřejmě nebyly ušetřeny a ve zpravodajství se běžně objevoval nářek utlačovaných černochů, zoufalých nezaměstnaných nebo vykořisťovaných horníků. V takových případech se jednalo o citace storkového typu, kdy je událost vykreslena subjektivním pohledem jejího přímého účastníka. Otištěny byly nezřídka i dopisy a vzkazy občanů adresované vládě či prezidentovy, většinou s výzvou k řešení společensko-právních problémů. Příspěvky amerického původu vycházely i v rámci rubriky Ze světa násilí a bezpráví, jejíž obsah přibližoval násilné zločiny či údajně nespravedlivá rozhodnutí soudu, jak jinak než v kapitalistických zemích.

Deník často publikoval také proslovy, projevy a výsledky jednání politických osobností; a ačkoliv sovětským představitelům byl zpravidla vyhrazen značně rozsáhlejší prostor, dostalo se i na americké prezidenty, ministry zahraničí i dalších odvětví nebo zástupce USA v mezinárodních organizacích.

Mimo zahraniční zpravodajství se výjimečně objevila citace i na titulní straně deníku, a to obvykle v případě významného jednání představitelů USA s představiteli SSSR. Ojediněle se vyskytla i citace na straně 2, která je věnována domácímu zpravodajství. Sloupek na straně 5 býval vyhrazen pro kulturu, umění a literaturu a pravidelně zde vycházely krátké básně. Zde pravidelně opakovala především jména domácích a sovětských spisovatelů, mezi něž patřil například El Car, Karel Outrata, Jevgenij Jevtušenko nebo Miroslav Florian, ale třeba i

Vítězslav Nezval nebo Stanislav Kostka Neumann. Další, zahraniční autoři dostávali prostor spíš výjimečně; nejčastěji se jednalo o překlady z francouzštiny od Vladimíra Bretta. Básníky z anglických zemí *Rudé právo* dosti opomínalo, a tak je zapsaná báseň Langstona Hughese spíše raritou; objevil se zde ale i úryvek ze Shakespearova *Hamleta*. Dále se v rubrice objevovaly recenze a informace k aktuálně vycházejícím filmům, hudbě nebo divadelním hrám, výjimkou nebyly ani nekrology významných domácích i zahraničních umělců. Ačkoliv domácí výrazně převažovali, objevily se zde články například o Uptonu Sinclaitovi nebo Eugenu O'Neilovi a dokonce i recenze s citacemi amerických kulturních osobností.

Některé citace pochází i ze strany 8, jež je věnována sportu a sportovním událostem. Ta rozsáhlejší zahraniční zpravodajství přinášela sice stroze, ale pravidelně. V rámci rubriky *Zaostřeno do ciziny* vycházely často storky a osobní příběhy sportovců; měly sloužit k motivaci a inspiraci, ale v případech kapitalistických států často i k pohanění praktik, které *Rudé právo* považovalo za nevhodné či nepřijatelné. Další citace se objevily také v rámci kompozice dojmů z hokejového mistrovství světa. Několik položek v bibliografickém seznamu je tedy odkázáno právě do sportovní rubriky.

Bohatým zdrojem překladů je sobotní příloha *Haló sobota*. Ta vycházela od roku 1968 a skončila až s úplným koncem deníku *Rudé právo*. Jednalo se o přílohu sloužící převážně k relaxaci čtenářů a mimo textů zmíněných níže v ní hojně vycházely také příspěvky o módě, zdraví a životním stylu nebo např. o zahradničení, časté byly také křížovky.

Nejzajímavější pro naše využití byla strana 8, která se téměř výhradně vždy celá skládala z úryvků prózy a poezie. Valnou většinu opět tvořili domácí a sovětsí autoři; jejich děl tu vycházela opravdu velká spousta, ale hodnotná díla autorů, jejichž práci lze zhodnotit jako významnou bez ohledu na politický režim, bylo naopak pomálu. Socialističtí autoři měli skutečně drtivou převahu; často totiž vycházela díla vztahující se k aktuálním událostem nebo vyzdvihující socialistický režim obecně, ať už se jednalo o ČSSR nebo další státy. Výjimkou

nebyly ani rustikální příběhy vztahující se k aktuálnímu ročnímu období nebo kladně hodnotící tvrdou práci v zemědělství. Mezi opakující se autory patřili například Miroslav Rafaj, Arno Kraus, Jiří Stano, Vladimír Pazourek nebo Milan Cais.

Přesto si své místo příležitostně našli i autoři, které lze považovat za významné i v dnešní době. Oblíbené byly například příběhy Karla Poláčka. Navíc je třeba uznat, že navzdory převažujícímu zaměření na jeden typ autorů bylo možné na této dvojstraně v průběhu měsíců najít skutečnou národovou rozmanitost. Kromě československých a ruských autorů měli prostor také spisovatelé britští a francouzští, maďarští, chorvatští, výjimečně dokonce i básníci například z Japonska; a co pro mé účely bylo nejdůležitější, také autoři američtí. Celkem se v průběhu dvou let na straně 8 objevili tři, a to v pěti případech: Mike Quin, O. Henry a hned třikrát povídky Marka Twaina.

Z hlediska mého bádání byly v příloze *Haló sobota* zajímavé i strany 4 a 5. Tady většinou vycházely příběhy na pokračování; obvykle sice z pera československých autorů, často však se zahraniční tematikou. Tato rubrika se Spojeným státům nijak nevyhýbala, naopak; vyhledávala často senzační příběhy s nádechem kriminalistiky, protože byly USA v tomto případě živná půda. Za všechny lze zmínit seriál o aféře Watergate z pera V. P. Borovičky, kde se vyskytovaly i autentické citace aktérů kauzy. Kniha Watergate /stopy, fakta, svědectví/ tak vyšla na stranách přílohy *Haló sobota* prakticky kompletně. Zajímavý byl i seriál o vyšetřování vraždy J. F. Kennedyho, ten se ale bez autentických citací obešel a do soupisu tedy není zařazen. Autorem textu byl japonský autor Nobučiko Očidi. Příležitostně vycházely i jednorázové reportážní příběhy z pera zahraničních zpravodajů *Rudého práva*; jednalo se většinou o příběhy z terénu reflektující realitu doby tak, jak bylo v rámci potřeb deníku vhodné. V takových příbězích opět nechyběly autentické citace, v jednom případě se objevil i rozhovor.

Na straně 4 a 5 se výjimečně také objevily příspěvky amerických novinářů či fejetonistů, buď jako samostatný útvar, nebo jako žurnalistický komentář k aktuálně uvedenému tématu. Takové příspěvky pak spolu s fikcí a poezií patří k nejhodnotnějším záznamům celé práce.

Na straně 7 potom nepravidelně vycházela rubrika Vyšlo ve Svobodě, která uváděla aktuální díla vycházející ve zmíněném nakladatelství. Jednalo se většinou o díla poměrně hodnotná a nechyběli ani zahraniční autoři. V některých případech bylo i z této rubriky získat citaci pro záznam; a to v případě, že byla ocitována např. anotace knihy. Někdy se ale příspěvek skládat pouze ze stručného popisu hlavního námětu díla, krátké recenze a informací o názvu a dostupnosti knihy; v takovém případě vhodnou citaci možné získat nebylo. Mezi autory, jejichž dílo se v rubrice objevilo, patří například Jack London nebo Robert Crichton.

Dále v příloze pravidelně vycházely také detektivní povídky, ty byly ovšem psány výhradně domácími autory. Výjimečně se zmínka o USA objevila i na přední straně přílohy, většinou v podobě autentické citace občanů v rámci významné události.

5. Skladba a charakteristika překladů

Největší část překladů amerických autorů vydaných v *Rudém právu* tvoří úryvky projevů, rozhovorů a komentářů významných amerických osobností; poměrně výsadní postavení zde má prezident James Carter a dále ministr zahraničí Cyrus Vance, jejichž příspěvků bylo nalezeno nejvíce. Hojně jsou citováni ale i další političtí představitelé USA; případně občané stojící proti vrcholným politikům v opozici, často se dovolávající lidských a občanských práv. Po nahlédnutí do skladby článků, z nichž citace pocházejí, je zřejmé, že velká část komentářů byla využívána pro kritiku poměrů v kapitalistických státech. Tematická skladba sama o sobě stojí za zmínku: nejčastějšími tématy jsou nezaměstnanost, zbrojení, držení tzv. politických vězňů, rasová diskriminace, nedodržování politických slibů a další. Zejména v průběhu roku 1977 se stále opakuje případ tzv. wilmingtonské desítky, spojený se jménem duchovního

Benamina Chavise. Později, kromě stále aktuálního tématu odzbrojování, se objevují zprávy ohledně stávky horníku nebo newyorských novinářů. Kritizován je také americký tzv. informační imperialismus. Časté jsou i dopisy občanů adresované vládě a celkově lze pozorovat vysokou úroveň zpravodajské unifikace, které se projevuje množstvím opakujících se témat i stylem, kterým jsou zprávy podávány. Velká část záznamů pochází ze seriálu věnovanému aféře Watergate z pera V. P. Borovičky, který vycházel několik týdnů v příloze *Haló sobota*. Citování jsou téměř všichni hlavní aktéři skandálu.

Překladů podobného typu ve skutečnosti v *Rudém právu* vycházelo ještě mnohem více, často se však jednalo o velmi kratičké úryvky o délce jedné až dvou vět; i citace o vyhovující délce byly nejčastěji inkorporovány do jiných článků. Takovéto překlady pocházely většinou od České tiskové kanceláře (ČTK), často překladatel chyběl úplně. V dalších případech se jednalo o informace získané a přeložené přímo zahraničním zpravodajem *Rudého práva*.

Dalším typem překladů jsou potom příspěvky a úryvky příspěvků s odkazem na americký deník, týdeník či tiskovou agenturu. Vyskytovaly se buď samostatně, nebo opět v rámci jiného, delšího příspěvku; příležitostně se rovněž objevovaly kompilace názorů různých médií. Některé z těchto příspěvků bylo ovšem kvůli nevyhovující délce rovněž nutno vyloučit. Zejména u citací samostatných článků převzatých z deníků a týdeníků bylo časté, že zcela chyběl překladatel. S předchozím typem příspěvků mají společné především to, že není možné dohledat míru úpravy příspěvku; zdroje totiž byly citovány poměrně vágně bez uvedení data či konkrétního vydání daného periodika. U přímých citací osob se navíc často jedná o překlad přímo zprostředkovaný redaktorem *Rudého práva*, míru autenticity tedy není možné žádným způsobem ověřit.

Nejčastěji citovaným periodikem je deník *The New York Times*, následují týdeníky *Newsweek*, *Time* a *U. S. News and World Report* a dále ještě deník *International Herald Tribune*. Silné slovo má v *Rudém právu* také komunistický deník *Daily World*, který je ve většině citovaných

příspěvků spojen s předsedou a tajemníkem Komunistické strany USA, Gusem Hallem. Vydávána byla rovněž různá oficiální prohlášení a úryvky ze smluv a dohod; američtí komunisté byli jedním z mála amerických zdrojů, jehož zprávy *Rudé právo* hodnotilo kladně, přestože se obecně orientovalo na levicové autory.

Překlady básní a prózy vycházely převážně z edicí vydaných nakladatelstvím Svoboda; krácení a upravování se nevyskytovalo. V případě nedostatku prostoru byl zveřejněn pouze úryvek románu či povídky, to platí například pro *Tajemství Santa Vittorie* Roberta Crichtona⁹. Obecně se ale překladů poezie a prózy vyskytlo velmi málo – báseň dokonce jen jediná¹⁰ – a staly se tak navzdory očekávání okrajovou součástí práce; převaha citací osobností a občanů USA je skutečně masová.

To samo o sobě nebylo velkým překvapením, neboť i práce, které vznikly na toto téma v předchozích letech, uváděly nízký počet příspěvků od autorů poezie či fikce. Počet krátkých citací osobností, který jsem našla, ale poměrně velkým překvapením byl; v průměru se vyskytovalo i 6 a více vyhovujících citací na měsíc, ve výjimečných případech to dokonce bylo více než 10. Kdyby se kritéria pro vyhovující citaci snížila např. na 2 věty, bylo by takových ještě mnohem více, neboť věta až dvě pocházející z amerického zdroje byla přítomna v téměř každém čísle *Rudého práva*.

6. Závěr

Rudé právo je bezpochyby jedním z nejdůležitějších zdrojů informací o minulém režimu a listování jeho stranami o situaci v Československu let 1977 a 1978 leccos vypovídá. Kontakt

⁹ Crichton, Robert. *Tajemství Santa Vittorie*. (excerpt) Přel. Jarmila Svobodová. *Haló sobota* 50 (17. prosinec), 1977, s. 4

¹⁰ Hughes, Langston. „Také mnou zpívá Amerika.“ (complete) Přel. Jiří Valja. *Rudé právo* 57, č. 26 (1. únor), s. 5

s americkými autory poezie a prózy zprostředkovává deník v těchto letech jen minimálně, a pokud ano, pouze v odlehčené a stále tendenční formě.

Překvapivé je ale množství kratších citací pocházejících z řad občanů USA, představitelů různých organizací a především předních politických představitelů v čele s prezidentem Jamesem Carterem. Ačkoli výběr těchto příspěvků je stále ovlivněn ideologickým, výrazně levicovým směřováním deníku a především jeho propagandistickým účelem, můžeme se setkat s rozmanitým spektrem citací autorů napříč společenskými vrstvami. Velké množství citací podobného typu muselo díky nedostatečné délce zůstat do seznamu nezařazeno, zájemcům ale stačí nahlédnout do archivu z příslušných let; podobná citace jej čeká až na drobné výjimky prakticky v každém čísle *Rudého práva*.

Na stranách deníku je především ve zpravodajské sekci patrná unifikace, stále se opakující témata i styl, kterým byla vykládána. Předmětem zpravodajských článků, z nichž citace pocházejí, je ve valné většině kritika poměrů v kapitalistických Spojených státech.

Samy o sobě jsou tak nalezené informace reflektují poměry panující na českém území ve zmíněných letech a čtenáři mohou pomoci doplnit vzdělání, které o historii české země získal.

7. Summary

The aim of this thesis was to create a bibliography of Czech translations of American authors in *Rudé právo*, Czech daily newspaper, in the years 1977 and 1978. It was based on work with primary sources, including all issues of *Rudé právo* in the years mentioned. The issues were looked through and satisfactory citations were put down in the bibliography. The criteria for the citations were set previously according to works published on the topic in previous years.

The bibliography is very complex and it includes not only American fiction and poetry writers, but also politicians, sportsmen, ordinary people and many other various sources. Many of the citations were taken over from American newspaper and magazines, e. g. *The*

New York Times or *Newsweek*. The main rule to decide whether the station fits the criteria was the length of the station; it had to be at least three sentences long, or longer.

Satisfactory citations were organized into an index, which is the main part of the thesis. The index is organized according to following rules: the citations are listed alphabetically by the surname of the author. If more citations of one author appeared, they are listed chronologically. The genre of the citation is always mentioned. The basic categories are the following:

- 08 – short stories, novellets, sketches and tales;
- 09 – poetry and short verbal descriptions of happenings;
- 11 – short non-fiction (articles, essays, columns) and excerpts from books of non-fiction;
- 12 – interviews.

There are also several theoretical chapters in the thesis, which describe the characteristic features of *Rudé právo* and characteristic features of the translations listed. *Rudé právo* was the main Czech daily newspaper that was published in the years 1977 and 1978 and it was of communist profluence. It means that it represented the ideology and opinions of the Czech communist party, KSČ. This influenced the content of the newspaper both in the way what was chosen to be published and how it was written. Due to this problem, most of the citations listed served to criticise the American society and capitalistic structure. Some of the most important people to be cited were the president James Carter, the Secretary of State Cyrus Vance and others. Many of those citations do not appear in a separate article, but as a part of a larger contribution.

The only American writers that were published in the years 1977 and 1978 in *Rudé právo* were Mark Twain, O. Henry, Mike Quin and Langston Hughes. These contributions were

analysed further. It is surprising how many citations appeared in the news service compared to the number of poetry and prose, which appeared only six times in complete.

This thesis may serve to the students of English philology, Journalism, Czech philology and others, who are interested in searching though a specific part of Czech history, which the communist period definitely was; and the bibliography of the American authors in *Rudé právo* in 1977 and 1978 reflects all its typical features.

8. Bibliografický soupis

AGEE, PHILIP (bývalý agent CIA):

- 11

„Odborníky z hlavního štábu CIA...“ In: „Když mají psa, proč by štěkali.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 57, 1977, č. 40 (17. únor), s. 6

BALDWIN, JAMES (spisovatel):

- 11

„Chtěl bych se vám s něčím svěřit...“ In: „A Bílý dům mlčí...“ Přel. Zdeněk Hoření. *Rudé právo* 57, 1977, č. 58 (10. březen), s. 6

BARAN, P. (ekonom);

SWEEMY, R. (ekonom):

- 11

„Jinak řečeno – v kapitalistickém řádu.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 177 (29. červenec), s. 6

BARKER, BERNARD (agent CIA, zainteresovaný v aféře Watergate):

- 11

„Přišly poštou. V hnědé...“ In: „Watergate: VIII. Agenti kontra Bílý dům.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 3 (21. leden), 1978, s. 4

BEAMS, ABRAHAM (starosta New Yorku):

- 11

„V blesku neónů.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 285 (2. prosinec), s. 6

BERMAN, JERRY (spisovatel):

- 11 THE NEW YORK TIMES

„Ředitel FBI Clarence...“ In: „Nezákonné akce FBI.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 127 (1. červen), s. 6

BELL, D. (vědec):

- 11

„Naše ekonomika už přežila...“ In: „Proti stáří není léku.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 36 (12. únor), s. 6

BENDER, GERALD (profesor na univerzitě v San Diegu):

- 11 THE NEW YORK TIMES

„Prezident Carter a jeho poradce...“ In: „Pokrytectví a arogance.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 132 (7. červen), s. 6

BERGEROVÁ, MARYLIN (žurnalistka):

- 11 WASHINGTON POST

„Šestadvacátého září 1972...“ In: „Watergate: IV. Trojský kůň.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 51 (24. prosinec), 1977, s. 4

BERRY, MAX (výkonný ředitel Rady pro obchod mezi Východem a Západem):

- 11

„Mít dobré hospodářské styky...“ In: „Hlas rozumu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 209 (5. září), s. 6

BITTMAN, WILLIAM (advokát):

- 11

„Bittman. Odkud voláte? ...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

BLUMENTHAL, MICHAEL (americký ministr financí v letech 1977-1979)

- 11

„USA, jejich prezident, vláda, Kongres a všichni...“ In: „SSSR připraven k rozvoji dobrých vztahů s USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 289 (7. prosinec), s. 7

BROWN, HAROLD (americký ministr obrany v letech 1977-1981):

- 11

„Spojené státy nyní orientují...“ In: „Okřídlené projevy válečníka.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 182 (4. srpen), s. 7

- 11

„Nenecháme se předstihnout...“ In: „S kým závodí?“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 292 (10. prosinec), s. 6

BRZEZINSKI, ZBIGNIEW (politolog a poradce mj. Jamese Cartera a Baracka Obamy):

- 11 FOREIGN POLICY

„Ze stále nepřátelštějšího postoje...“ In: „Carterův příval tvůrčí činnosti.“ Přel. Václav Doležal. *Rudé právo* 57, 1977, č. 192 (16. srpen), s. 6

- 11

„Potřeba silné národní obrany...“ In: „Opět ‚pozice síly‘.“ Přel. Dušan Rovenský. *Rudé právo* 59, 1978, č. 269 (14. listopad), s. 6

BUCHWALD, ART (spisovatel):

- 08

„Manželko! Děti! Pse! Tím to vyhražete, senátore!“ (complete) Přel. anonymní překladatel. *Haló sobota* 48 (2. prosinec), 1978, s. 4

BURNS, J. (předseda Amerického sdružení politických věd):

- 11

„Vrozené vady.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 219 (11. září), s. 6

BUSINESS WEEK (business magazín)

- 11

„Prověrky spolehlivosti a ‚detektory lži‘.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 157 (6. červenec), s. 6. Název magazínu chybně uveden jako [Bussines Week].

BUTTERFIELD, ALEXANDR P. (náměstek prezidenta Richarda Nixona v letech 1969-1973):

- 11

„Zodpovídám za vnitřní...“ In: „Watergate: X. Černý pátek.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 5 (4. únor), 1978, s. 4

BYRDOVÁ, LILIAN (představitelka hnutí za práva Indiánů):

- 11

„Cílem našeho pochodu bylo...“ In: „Proti hrubému porušování práv amerických Indiánů.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 147 (24. červen), s. 7

CADDY, DOUGLAS (advokát):

- 11

„Caddy. Prosím, pane...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

CANSTIER, W. (advokát):

- 11

„Assata Shaktoorová neměla při procesu...“ In: „Byla to zvuč.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 80 (5. duben), s. 6

CARTER, JAMES (prezident USA v letech 1977-1981):

- 11

„Sovětský svaz a naše země...“ In: „Nejbližší plány Carterovy vlády.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 7 (10. leden), s. 6

- 11

„Slibujeme, že budeme...“ In: „Odstranit jaderné zbraně.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 17 (21. leden), s. 7

- 11

„Když vyjdu dvě stě metrů...“ In: „Pod magnoliemi se líně plouží čas.“ Přel. Miloš Krejčí. *Haló sobota* 14 (9. duben), 1977, s. 4

- 11

„Předpokladem k dosažení politických...“ In: „USA zdůrazňují vojenskou sílu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 109 (11. květen), s. 7

- 11

„Problémy Západu dále prohlubuje...“ In: „Tisková konference Jamese Cartera.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 111 (13. květen), s. 7

- 11 TIME

„Ministři zahraničních věcí...“ In: „Pozornost vztahům SSSR – USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 181 (3. srpen), s. 7

- 11

„Přimluvíme se za osvobození...“ In: „Kde ty loňské sněhy jsou.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 190 (13. srpen), s. 6

- 11

„Horlivého studenta...“ In: „Carterův příval tvůrčí činnosti.“ Přel. Václav Doležal. *Rudé právo* 57, 1977, č. 192 (16. srpen), s. 6

- 11

„Otázky sovětsko-amerických vztahů...“ In: „Konstruktivní přístup SSSR.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 245 (17. říjen), s. 1

- 11

„Domnívám se, že k dohodě...“ In: „Carter o sovětsko-amerických jednáních.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 245 (17. říjen), s. 6

- 11

„Přeji vše nejlepší...“ In: „Blahopřání J. Cartera.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 264 (8. listopad), s. 7

- 11

„Spojené státy zvýšily...“ In: „Zápas o energetický program.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 266 (10. listopad), s. 7

- 11

„V oblasti zahraniční politiky...“ In: „Carter o jaderných zkouškách.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 269 (14. listopad), s. 6

- 11

„V probíhajících jednáních...“ In: „Carter o jednání s SSSR.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 293 (12. prosinec), s. 6

- 11

„Jednání s polskými vedoucími...“ In: „Z pobytu J. Cartera v Polsku.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 309 (31. prosinec), s. 7

- 11

„Vím, možná lépe než...“ In: „Možnosti soužití a spolupráce.“ Přel. Jan Lipavský. *Rudé právo* 58, 1978, č. 1 (2. leden), s. 7

- 11

„Vojenské výdaje ve světě...“ In: „Sebekritika?“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 12 (14. leden), s. 6

- 11 THE NEW YORK TIMES

„Hluboce lituji toho...“ In: „Věř a víra tvá tě uzdraví.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 30 (4. únor), s. 6

- 11

„Váš první prezident...“ In: „Co prohlásil a zamlčel.“ Přel. (stš). *Rudé právo* 58, 1978, č. 88 (14. duben), s. 6

- 12

„Politika v oblasti rozhovorů SALT...“ In: „Dementi J. Cartera.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 129 (3. červen), s. 7

- 11

„Zde není žádný důvod...“ In: „Žádný důvod k poplachu?“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1978, č. 153 (1. červenec), s. 7

- 11

„Pro příští desetiletí se neplánují žádné...“ In: „Carter o kosmické politice USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 242, s. 7

- 11

„Platforma pro Sadata.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 255 (28. říjen), s. 6

- 11

„Jestliže se v jiných zemích porušují...“ In: „Proč USA neratifikovaly?“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 292 (11. prosinec), s. 7

- 12

„Během minulého týdne se rozpory...“ In: „Naděje na dohodu vzrostly“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 305 (27. prosinec), s. 6

C. E. F. (občan USA):

- 11

„Byl jsem nadšen, když...“ In: „Hlasy od pramene.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 86 (12. duben), s. 6

CHAVIS, BENJAMIN (duchovní a bojovník za lidská práva):

- 11

„Jako jeden z mnoha amerických...“ In: „A Bílý dům mlčí...“ Přel. Zdeněk Hoření. *Rudé právo* 57, 1977, č. 58 (10. březen), s. 6

- 12

„Hlas z amerického žaláře.“ Přel. (pos). *Rudé právo* 57, 1977, č. 92 (20. duben), s. 6

- 11

„Zjistil jsem, jak...“ In: „Ben Chavis čeká na odpověď.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 126 (31. květen), s. 7

- 11

„Již šest let jsou...“ In: „Osvobodí Carter politické vězně?“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 135 (10. červen), s. 7

- 11

„Spojené státy jsou dnes terčem...“ In: „Zápas o osvobození ‚desítky‘.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 219 (16. září), s. 7

- 11

„Obracím se ze své...“ In: „Dopis Bena Chavise bělehradské schůzce.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 254 (27. říjen), s. 7

- 11

„Jako jeden z mnoha...“ In: „Adresováno bělehradské schůzce.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1977, č. 262 (5. listopad), s. 7

CHAVISOVÁ, MICHELE (dcera Benjamin Chavise):

- 11

„Drahá Emi, asi bude tento...“ In: „Ať osvobodí našeho tatínka.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 130 (4. červen), s. 7. Jméno autorky chybně uvedeno jako [Michel Chavisová].

CHEEVER, JOHN (spisovatel):

- 11

„Byly to nejkrásnější okamžiky...“ In: „Setkání s pravdou.“ Přel. Jaroslava Janáčková. *Haló sobota* 32 (13. srpen), 1977, s. 4

CHRISTIAN SCIENCE MONITOR (křesťanský deník)

- 11

„Tel Aviv nástrojem USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 5 (7. leden), s. 7

- 11

„Mládež bez práce.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 6 (8. leden), s. 6

- 11

„Tato pomalost vzbuzuje...“ In: „Watergate se opakuje?“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 114 (17. květen), s. 6

- 11 ROBERT BYRNE

„Carterova kampaň za lidská...“ In: „Jaké ‚americké tradice‘?“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 58, 1977, č. 291 (9. prosinec), s. 6

CHRISTMAS, J. (lékař):

- 11 BULLETIN OBČANSKÝCH PRÁV

„Černoši, Američané mexického původu...“ In: „Pro menšiny není lékařská péče.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 60 (11. březen), s. 6

CLARK, RICHARD (senátor):

- 11 QUESTION TIME

„Hlavní nebezpečí neutronových zbraní...“ In: „Americký senátor o použití N-bomby.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 85 (11. duben), s. 7. Název pořadu uveden v češtině jako Otázky a odpovědi.

CLAY, W. (politik):

- 11 PRAVDA

„Já vyzývám kteréhokoli člena...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

CLOUGH, JOE (olympijský sportovec):

- 11

„Připadám si v tomto období...“ In: „Medaile a existence.“ Přel. (rš). *Rudé právo* 57, 1977, č. 6 (8. leden), s. 8

COHEN, SAMUEL T. (jeden z tvůrců americké neutronové bomby):

- 11

„Na každém válčišti...“ In: „Čemu slouží neutronová bomba.“ Přel. Dušan Rovenský. *Rudé právo* 58, 1977, č. 241 (12. říjen), s. 6

COLLIERS (magazín)

- 11

„Gangsteři a atentátníci mají...“ In: „Americké obyčeje.“ Přel. Miroslav Kubín. *Rudé právo* 58, 1977, č. 306 (28. prosinec), s. 6

CONYERS, J. (politik):

- 11 PRAVDA

„Lidé žijící ve skleněném domě...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

CRANSTON, ALAN (americký senátor):

- 11

„Velký význam dialogu (je) spojen...“ In: „Dialog přispívající k porozumění.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 25 (30. leden), s. 6

CRICHTON, ROBERT (spisovatel):

- 08

Tajemství Santa Vittorie. (excerpt) Přel. Jarmila Svobodová. *Haló sobota* 50 (17. prosinec), 1977, s. 4

DAILY WORLD (deník)

- 11

„Stejně jako před 40 lety.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 11 (14. leden), s. 6

- 11

„Jak hluboko toto prolnutí...“ In: „Gáže od CIA.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 97 (26. duben), s. 6

- 11

„Ford a nyní Carter zjišťují...“ In: „Kde je vyhlášená humanita?“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 118 (21. květen), s. 7

- 11

„Plán předstírá starost...“ In: „Plán plný rozporů.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 190 (13. srpen), s. 6

- 11

„Brzezinského funkce je perfektní...“ In: „Stratég antikomunismu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 171 (22. červenec), s. 7

- 11

„Zbrojení okrádá pracující.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 180 (2. srpen), s. 6

DAILY WORKER (deník)

- 11

„Proč se prezident Carter tolik zabývá...“ In: „Demagogie na pokračování.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 173 (25. červenec), s. 6

DEAN, JOHN (poradce Richarda Nixona):

- 11

„Uvažujeme o jedné věci...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

DIGGS, CH. (politik):

- 11 PRAVDA

„Wilmingtonská desítka je pouze jedna...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

EDWARD, BRUCE (pastor):

- 11

„Oni pevně věří v nadřazenost...“ In: „Skandál v prezidentském kostele.“ Přel. Milan Jelínek. *Haló sobota* 19 (14. květen), s. 1

EDWARDS, DON (kongresman):

- 11

„Je velice těžké...“ In: „Jedinou odpovědí úsměv.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1977, č. 307 (29. prosinec), s. 6

EDWARDS, H. (profesor sociologie na kalifornské univerzitě):

- 11

„Stále se mluví pouze o penězích...“ In: „Tohle je fraška.“ Přel. (rř). *Rudé právo* 57, 1977, č. 35 (11. únor), s. 8

EISENHOWER, DWIGHT D. (prezident USA v letech 1953-1961):

- 11

„Činíme-li významná rozhodnutí...“ In: „Žel se tak děje.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 166 (16. červenec), s. 6

EISENHOWER, MILTON (americký diplomat a politik):

- 11

„Nejen ve Spojených státech...“ In: „Americký diplomat o dojmech z ČSSR.“ Přel. Čs. televize. *Rudé právo* 57, 1977, č. 200 (25. srpen), s. 2

ELLISON, WILLIAM (advokát):

- 12

„Rasistickým katanům v Alabamě se dosud...“ In: „J. Harris zůstává nezlomen.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 188 (11. srpen), s. 7

ELLSBERG, DANIEL (politik):

- 11

„Neutronová bomba je zbraň, kterou...“ In: „Svědectví Daniela Ellsberga.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 58, 1978, č. 123 (27. květen), s. 6

FISCHEROVÁ, MARY (pacientka kliniky ve Wisconsinu):

- 11

„Prodělávala jsem ještě...“ In: „Obžaloba zdravotní péče v USA.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 57, 1977, č. 198 (23. srpen), s. 6

FORD, GERALD (prezident USA v letech 1974-1977):

- 11 U. S. NEWS

„Jen málo chybělo k zakončení...“ In: „Interview G. Forda.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 3 (5. leden), s. 7

- 11

„I nyní, když opouštím...“ In: „Naděje pro další rozvoj sovětsko-amerických vztahů.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 16 (20. leden), s. 1

- 11

„Celkově vzato, mohu podat...“ In: „Ještě čtyři roky a byl by ideální...“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 24 (29. ledna), s. 6

- 11

„Kampaň na ‚ochranu‘ lidských...“ In: „Kritika politiky americké vlády.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 154 (2. červenec), s. 7

FORTUNE (business magazín)

- 11

„USA prožívaly jednu katastrofu...“ In: „Je tomu tak.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 166 (16. červenec), s. 6

- 11

„Kalkulace.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 40 (16. únor), s. 6

FREDERICS, CALVIN (z národního ústavu pro duševní zdraví v New Yorku):

- 11

„...a tak končí.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 177 (29. červenec), s. 6

GERSON, SIMON (spisovatel):

- 11

„Šedesáté výročí Října budou slavit i prostí Američané.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 200 (25. srpen), s. 6

GOLD, MIKE (spisovatel):

- 11

„Ztotožňuji se úplně...“ In: „První Američan, který pochopil říjen.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 58, 1977, č. 248 (20. říjen), s. 6

GOLDBERG, ARTHUR (politik):

- 11

„Očekáváme od ostatních...“ In: „Podivné výroky A. Goldberga.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 70 (23. březen), s. 7

GOULD, J. (občan USA):

- 11

„Diagnóza léčby dolaru postrádá...“ In: „Země neomezených dluhů.“ Přel. Ladislav Alster. *Rudé právo* 58, 1978, č. 46 (23. únor), s. 6

GRANT, JIM;

REDDY, THOMAS;

PERKER, CHARLES (tzv. charlottska trojka – skupina bojovníků za lidská práva):

- 11

„Nejsme zločinci, ale odpůrci...“ In: „Dodnes čekají na odpověď.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 18 (21. leden), s. 7

G. Z. (občan USA) :

- 11

„Byl jsem dojat...“ In: „Proti trikům s lidskými právy.“ Přel. Robert Hýsek. *Rudé právo* 57, 1977, č. 117 (20. květen), s. 7

HALL, GUS (americký politik, předseda Komunistické strany USA v letech 1959-2000):

- 11 DAILY WORLD

„Mluví imperialismu se vždy vyjadřují...“ In: „Nemají právo poučovat.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 70 (24. březen), s. 7

- 11

„V době hospodářského soutěžení...“ In: „Z vystoupení zahraničních hostů...“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 261 (4. listopad), s. 6

- 11

„Omezení neodůvodněně vysokého rozpočtu...“ In: „Stín Pentagonu nad sociálními programy.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 103 (3. květen), s. 6

- 11

„Avšak kampaň kolem lidských práv...“ In: „Dívejte se domů, pane Cartere.“ Přel. (RP). *Rudé právo* 58, 1978, č. 183 (5. srpen), s. 6

- 11 DAILY WORLD

„Tato konference vstoupí do dějin...“ In: „G. Hall o sofijské konferenci.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 305 (27. prosinec), s. 7

HARRIMAN, AVERELL (politik):

- 11

„Znám dobře pana Brežněva...“ In: „Životně důležitá věc.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 55 (6. březen), s. 7

HARRIS, JOHN (černošský dělník):

- 11

„V roce 1970 jsem předal...“ In: „Nesmiřitelný boj s bezprávím.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 97 (25. duben), s. 7

HARRISON, JOSEPH (redaktor listu Christian Science Monitor):

- 11 CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

„Zdědil jsem tu situaci a pokračoval...“ In: „Špinavé nástroje špinavé politiky.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 57, 1977, č. 62 (15. březen), s. 6

HEINZ, J. (americký profesor):

- 11

„Trestně právní politika v USA...“ In: „Spravedlnost nepříliš pravdivá.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 166 (16. červenec), s. 6

HOLLINS, ROBERT (horník):

- 11

„Neměli odvahu za celé vánoce...“ In: „Rvačka o živobytí.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, č. 38 (14. únor), s. 6

HOWELL, HARRY (hokejista):

- 11

„Na světovém šampionátu jsem...“ In: „Dáme si záležet.“ Přel. (sta). *Rudé právo* 58, 1978, č. 103 (3. květen), s. 8

- 11

„Když jsme dali druhý gól...“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 108 (10. květen), s. 8

- 11

„Po vítězství se Švédskem...“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 112 (15. květen), s. 8

HUGHES, LANGSTON (spisovatel, básník):

- 09

„Také mnou zpívá Amerika.“ (complete) Přel. Jiří Valja. *Rudé právo* 57, č. 26 (1. únor), s. 5

HUNT, HOWARD (odsouzený v aféře Watergate):

- 11

„Všechno uklidit! Ať...“ In: „Watergate: I. Operace Drahoukam.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 48 (3. prosinec), 1977, s. 1, 4

INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE (deník)

- 11

„Mimořádné postavení Henryho Kissingera...“ In: „Watergate: VI. Stěny mají uši.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 1 (7. leden), 1978, s. 4

- 11

„Nejvyšší americké vládní instituce...“ In: Neskryvaný zájem Pekingů.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 9 (11. leden), s. 6

- 11

„Bestseller sadismu.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 30 (4. únor), s. 6

- 11

„Carter váhá dát souhlas...“ In: „S čím se spekuluje v Pentagonu.“ Přel. Dušan Rovenský. *Rudé právo* 58, 1978, č. 57 (8. březen), s. 6

- 11

„CIA poskytovala odbornou pomoc...“ In: „CIA v Africe.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 110 (12. květen), s. 6

- 11

„Je to neviditelná historie. Je to...“ In: „Američané ignorují volby.“ Přel. (mk). *Rudé právo* 58, 1978, č. 158 (7. červenec), s. 6.

- 11

„Budoucnost Kolwezi, které se v polovině...“ In: „Rozklad Mobutuovy armády.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 195 (19. srpen), s. 7

- 11

„Jestliže gardisté chytí nějakého mladíka...“ In: „Somozova vizitka.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, č. 246 (18. říjen), s. 6

INTERNATIONAL INDIAN TREATY COUNCIL (indiánská organizace)

- 11 „GENOCIDA“

„Při naší návštěvě v rezervaci...“ In: „Otřesný dokument.“ Přel. Dušan Rovenský. *Rudé právo* 58, 1977, č. 280 (26. listopad), s. 7

JACKSON, MAURICE (dělník):

- 11

„Zdroj poučení.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 263 (7. listopad), s. 7

JACOBSON, PERCY (úředník z Washingtonu):

- 11

„Dokud jsem děti nedal...“ In: „Ceny z dneška neplatí zítra.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1977, č. 297 (16. prosinec), s. 6

JORDAN, VERNON (mluvčí celonárodní městské ligy):

- 11

„Občané černé pleti...“ In: „Vystřízlivění.“ Přel. (pos). *Rudé právo* 57, č. 182 (4. srpen), s. 7

KALMBACH, HERBERT (bankéř):

- 11

„S jakou částkou...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

KAPLAN, FRED M. (vědec):

- 11 DER SPIEGEL

„Neutronová puma není ani přibližně...“ In: „Americký vědec o N-bombě.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 110 (12. květen), s. 7

KENNEDY, EDWARD (politik):

- 12

„To hlavní, o čem jsme jednali...“ In: „Široký zájem o stabilní vztahy mezi SSSR a USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 214 (11. září), s. 6

KISSINGER, HENRY (spisovatel a politik):

- 11

„Nepromyšlené pokračování této...“ In: „Kissinger kritizuje politiku USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 223 (21. září), s. 7

- 11

„Jestliže bráníme lidská práva...“ In: „Kissingerova kritika Carterovy politiky“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 200 (25. srpen), s. 7

KLEINDIENST, RICHARD (advokát a politik):

- 11

„McCorda? A proč? ...“ In: „Watergate: II. Generální úklid.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 49 (10. prosinec), 1977, s. 4

KREPSOVÁ, JUANITA (americká ministryně obchodu v letech 1977-1979)

- 11

„Sešli jsme se zde, abychom potvrdili...“ In: „SSSR připraven k rozvoji dobrých vztahů s USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 289 (7. prosinec), s. 7

LANCASTER, BURT (herec):

- 12

„Často jsme do ochraptění diskutovali...“ In: „Neznámá válka na východě.“ Přel. Boris Berman. *Rudé právo* 59, 1978, č. 298 (18. prosinec), s. 5

LEEPER, PAUL (policista):

- 11

„Kolik jich je?...“ In: „Watergate: I. Operace Drahoukam.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 48 (3. prosinec), 1977, s. 1, 4

LINCOLN, ABRAHAM (prezident USA v letech 1861-1865):

- 11

„My všichni jsme pro svobodu...“ In: „Jak je to s lidskými právy v USA.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 57, 1977, č. 109 (11. květen), s. 6

LOORY, STUART H. (profesor Kolumbijské univerzity):

- 11

„Otevřený pohyb zaměstnanců...“ In: „Špinavé nástroje špinavé politiky.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 57, 1977, č. 62 (15. březen), s. 6

LORENZOVÁ, MARITZA (bývalá agentka FBI a CIA):

- 11 NEW YORK DAILY NEWS

„Členy Komanda 40, organizovaného...“ In: „Znovu pochybnosti.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 223 (21. září), s. 7

LUNDE, DONALD (psychiatr z univerzity ve Stanfordu):

- 11

„Protože Američané už neobviňují...“ In: „Proč tolik vražd v USA?“ Přel. (mk). *Rudé právo* 57, 1977, č. 117 (20. květen), s. 6

MAGRUDER, STUART (politik a businessman):

- 11

„Informoval také Haldemanova...“ In: „Watergate: V. Jak se rodí katastrofa.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 52 (31. prosinec), 1977, s. 4

MALONE, COLISTA (matka zesnulého basketbalisty Toma Maloneho):

- 11 INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

„Když jsem od naší...“ In: „Cena úmrtí v cizině.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, č. 305 (27. prosinec), 1977, s. 6

MARKS, JOHN (spolupracovník střediska pro průzkum národní bezpečnosti):

- 11 LOS ANGELES TIMES

„Přes vyšetřování Kongresu...“ In: „Černá agenda CIA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 45 (23. únor), s. 7

MASONOVÁ, H. (politička):

- 11

„Žijeme v zemi, kde se ve skutečnosti...“ In: „Licoměrnost USA na pranýři.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 172 (24. červenec), s. 6

MATTA, S. (občan USA):

- 11

„USA by měly především...“ In: „Proti trikům s lidskými právy.“ Přel. Robert Hýsek. *Rudé právo* 57, 1977, č. 117 (20. květen), s. 7

MAYERSON, M. (činitel Národního svazu boje proti rasovému a politickému útlaku):

- 11

„John Harris není násilník, není...“ In: „John Harris musí žít!“ Přel. Oldřich Pospíšil. *Rudé právo* 58, 1978, č. 71 (24. březen), s. 7

MCCORD, JAMES (odsouzený v aféře Watergate):

- 11

„Jmenuji se James...“ In: „Watergate: I. Operace Drahokam.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 48 (3. prosinec), 1977, s. 1, 4

- 11

„Teď v noci? ...“ In: „Watergate: VIII. Agenti kontra Bílý dům.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 3 (21. leden), 1978, s. 4

MCGOVERN, GEORGE (senátor):

- 12

„Sovětský svaz a Spojené státy...“ In: „Ohromné přednosti politiky uvolňování.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 148 (26. červen), s. 6

MCNEIL, PAUL (elektrikář):

- 11

„Přišel jste brzy...“ In: „Oběd se ‚šťastným‘ Američanem.“ Přel. Milan Jelínek. *Haló sobota* 10 (12. března), s. 4

MINISTERSTVO ZAHRANIČÍ USA

- 11

„Mnoho lidí zápasí o moc...“ In: „Boj o žlaby.“ Přel. (pos). *Rudé právo* 57, 1977, č. 62 (15. březen), s. 6

MITCHELL, F. (politik):

- 11 PRAVDA

„Setkal jsem se s členy...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

MITCHELL, JEROME (svědek případu tzv. Wilmingtonské desítky)

- 11

„Řekli, že kdybych svědčil...“ In: „Justiční podvod ve Wilmingtonu.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 57, 1977, č. 94 (22. duben), s. 6

MITCHELLOVÁ, CHARLENE (předsedkyně Aliance proti rasovému a politickému útisku v USA):

- 12

„Osvobodí Carter politické vězně?“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 57, 1977, č. 158 (7. červenec), s. 6

- 11

„Duševní porucha, kterou osvobozený...“ In: „Zabil dítě, ale byl osvobozen.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 287 (5. prosinec), s. 6

- 11

„Jsme nadšeni a posílení akcí podniknutou...“ In: „Spravedlnost wilmingtonské desítce.“ Přel. (mk). *Rudé právo* 59, 1978, č. 283 (30. listopad), s. 6

MONDALE, WALTER (viceprezident USA v letech 1977-1981):

- 11

„Žádnou hodnotu nepovažujeme...“ In: „A Bohem je dolar.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 66 (19. březen), s. 6

- 11

„Nemůžeme akceptovat...In: „Předsevzetí, jež vzalo za své.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 184 (6. srpen), s. 6

MONTEIRO, TONY (pracovník společenské organizace v New Yorku):

- 11

„Postoj Carterovy vlády na moskevském...“ In: „Znepokojivý postoj Bílého domu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 83 (8. duben), s. 7

MOORE, A. (občan USA):

- 11 US NEWS AND WORLD REPORT

„Každoročně přichází o život...“ In: „Země neomezených dluhů.“ Přel. Ladislav Alster. *Rudé právo* 58, 1978, č. 46 (23. únor), s. 6

MORRIS, GEORG (novinář):

- 11 READER'S DIGEST

„Spiknutí podnikatelů, vlády a mafie.“ Přel. anonymní překladatel. *Haló sobota* 28 (16. červenec), 1977, s. 5

MORRIS, N. P. (vedoucí Národní městské ligy v New Yorku)

- 11

„Tak to začíná.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 177 (29. červenec), s. 6

NEWSWEEK (zpravodajský týdeník)

- 11

„Průmyslová výroby v Nizozemí...“ In: „Bilance a výhledy.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 6 (7. leden), s. 6

- 11

„Doprava pohonných hmot ze Země...“ In: „Významný pokrok v kosmu.“ Přel. (st). *Rudé právo* 58, 1978, č. 75 (30. březen), s. 7

- 11

„Trysková letadla odvedla...“ In: „Smrt přišla shůry.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 76 (31. březen), s. 6

- 11

„Carterův ‚protiinflační‘ program, s nímž...“ In: „Neskrývaný pesimismus.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 93 (20. duben), s. 6

- 11

„Od roku 1974 zformoval francouzský...“ In: „Lov na suroviny.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 146 (23. červen), s. 6

- 11

„Zvolením Pietere Willema Bothy do funkce...“ In: „Jeho biblí je apartheid.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 248 (20. červen), s. 6

- 12

„Licitátor o druhých.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 291 (9. prosinec), s. 6

NEW YORKER (týdeník)

- 11

„Tyto názory stojí za pozornost...“ In: „Co chce Brzezinski?“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 122 (26. květen), s. 6

NIXON, RICHARD (prezident USA v letech 1969-1974) :

- 11

„Kennedy a Johnson měli...“ In: „Energie nedostatkovým zbožím.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 184 (6. srpen), s. 6

- 11

„Udělal jsem příliš...“ In: „Omylů nejméně na infarkt.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 190 (13. srpen), s. 6

- 11

„O akci Watergate...“ In: „Watergate: VI. Stěny mají uši.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 1 (7. leden), 1978, s. 4

- 11

„Prohlásil jsem už dvaadvacátého...“ In: „Watergate: XI. Imperátor.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 6 (11. únor), 1978, s. 4

- 11

„Od dnešního dne necht’...“ In: „Watergate: XII. Poslední trik.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 7 (18. únor), 1978, s. 5

- 11

„Kdyby prezident rezignoval...“ In: „Watergate: XIII. Ústavní žaloba.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 8 (25. únor), 1978, s. 6

- 11

„Dobrý den. Je to po sedmatřicáté...“ In: „Watergate: XIV. Hodina pravdy.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 9 (4. březen), 1978, s. 6

ODLE JR., ROBERT C. (advokát):

- 11

„Mají rozum? Akce jako...“ In: „Watergate: II. Generální úklid.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 49 (10. prosinec), 1977, s. 4

O. HENRY (spisovatel):

- 08

„Hodnota jednoho dolaru.“ (complete) Přel. Jaroslav Wunsch. *Haló sobota* 12 (26. březen), 1977, s. 8-9. Jméno autora uvedeno chybně jako [O’Henry].

PENTAGON (sídlo ministerstva obrany USA):

- 11

„Ministerstvo obrany USA...“ In: „Součást nové morálky.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 90 (18. duben), s. 6

PHILLIPS, BILL (newyorský úředník):

- 11

„Upřímně řečeno, jsem zklamán...“ In: „Znepokojivý postoj Bílého domu.“ Přel. (ČTK).
Rudé právo 57, 1977, č. 83 (8. duben), s. 7

QUIN, MIKE (spisovatel):

- 08

„Muž, kterého nemohli odvést.“ (complete) Přel. Lubomír Smrčka. *Haló sobota* 52 (31. prosinec), 1977, s. 8

RANDGEL, CH. (politik):

- 11 PRAVDA

„Vzpomeňme si na nedávnou...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

REED, DEAN (zpěvák a herec):

- 11

„Sověti důrazně poukázali na to...“ In: „D. Reed vyjadřuje vděk za podporu.“ Přel. (ČTK).
Rudé právo 59, 1978, č. 271 (16. listopad), s. 1

REICH, CHARLES (vědec):

- 11

„Středověk bez ospravedlnění.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 219 (16. září), s. 6

RHODES, WILLIAMS V. (soudce):

- 11

„Právo jednotlivců sdružovat se...“ In: „Svoboda za osmnáct či bez dvou za dvacet.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 177 (29. červenec), s. 6

ROOKE, DON (místopředseda NHL):

- 11

„Od prvních styků...“ In: „Phil Esposito se již těší.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 303 (23. prosinec), s. 8

ROOSEVELT, FRANKLIN DELANO (prezident USA v letech 1933-1945)

- 11

„Vypukne-li válka, přijdou v postižených zemích...“ In: „Mlčenlivá podpora agresorovi.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 230 (29. září), s. 6

ROSENOVÁ, PAULINE (tajemnice mírového hnutí USA):

- 11

„Američtí lidé jsou propagandou...“ In: „Uvolnění je jim trnem v oku.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 38 (15. únor), s. 7

SCHENKER, MORRIS (právník):

- 11 READER'S DIGEST

„Nebyl to už zdaleka...“ In: „Komu překážel James Hoffa.“ Přel. magazín *Za rubežom. Haló sobota* 28 (16. červenec), 1977, s. 4, Jméno autora uvedeno chybně jako [Maurice Schenker].

SCHILLER, H. (vědec):

- 11

„Dosud neexistuje úplná...“ In: „O expanzi jde.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 30 (5. únor), s. 6

SCHLESINGER, JAMES (ministr energetiky USA v letech 1977-1979):

- 11

„Jestliže se potvrdí zpráva...“ In: „Protiamerické nálady sílí.“ Přel. (zr), ČTK. *Rudé právo* 59, 1978, č. 4 (5. leden), s. 7

SCRANTON, WILLIAM (politik):

- 11

„Měli jsme užitečnou a důkladnou...“ In: „Uznání mírové iniciativě SSSR.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 42 (18. únor), s. 6

SEGRETTI, DONALD (právník, politik):

- 11

„Co bys řekl...“ In: „Watergate: IV. Trojský kůň.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 51 (24. prosinec), 1977, s. 4

SHIPLEY, ALEX (advokát):

- 11

„Jak to myslíš...“ In: „Watergate: IV. Trojský kůň.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 51 (24. prosinec), 1977, s. 4

SIMON, WILLIAM (ministr financí USA v letech 1974-1977):

- 11 THE NEW YORK TIMES

„Na devizových trzích klesá...“ In: „Po stopách měnové krize.“ Přel. Ladislav Alster. *Rudé právo* 58, 1978, č. 28 (2. únor), s. 6

SIMPSON, CHARLES (nezaměstnaný):

- 11 US NEWS AND WORLD REPORT

„Práce není nikde...“ In: „Jeden z miliónů ‚zbytečných‘ lidí.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 107 (7. květen), s. 6

SIRICA, JOHN (soudce):

- 11

„Odkud byly ty hromady...“ In: „Watergate: VIII. Agenti kontra Bílý dům.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 3 (21. leden), 1978, s. 4

SMITHOVÁ, JESSICA (redaktorka New World Review):

- 11

„Byla jsem mezi těmi...“ In: „První Američan, který pochopil říjen.“ Přel. Miloš Krejčí. *Rudé právo* 58, 1977, č. 248 (20. říjen), s. 6

SNYDER, MITCH (duchovní):

- 12

„Náš sociální a ekonomický systém...“ In: „Tančil zde prezident. Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 59, 1978, č. 303 (23. prosinec), s. 6

STANS, MAURICE (ministr financí USA v letech 1969-1972):

- 11

„Haló, Herbe! Co se...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

STOKES, L. (politik):

- 11 PRAVDA

„Nikdo nemůže popřít, že M.L.King...“ In: „Seznam je nekonečný.“ Přel. (zr). *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 7

TIME (týdeník)

- 11

„Americká neonacistická strana...“ In: „Hitlerovi vyznavači v USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 56 (8. březen), s. 6

- 11

„Spolu se 400 000 dalšími...“ In: „Nulový plat.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 274 (19. listopad), s. 6

- 11

„Devatenáctiletý Thomas Wolf...“ In: „Svoboda zaplakala.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 274 (19. listopad), s. 6

- 11

„Nová, alarmující vlna...“ In: „Plody jedné společnosti.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1977, č. 286 (3. prosinec), s. 6

- 11

„Nabídka bytů je slabá částečně...“ In: „Staví se v USA dost?“ Přel. (an). *Rudé právo* 58, 1978, č. 107 (7. – 9. květen), s. 6

- 11

„Pozadí revolty.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 111 (13. květen), s. 6

- 11

„Obvyklou dobou jejich výpadů...“ In: „Šíří teror a nenávist.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 153 (1. červenec), s. 6

- 11

„Západoevropské hospodářství prožívá vleklou krizi...“ In: „Neléčitelná nemoc.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 291 (9. prosinec), s. 6

- 11

„Číňané ztrácejí půdu pod nohama.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 299 (19. prosinec), s. 6

THE NEW YORK TIMES (deník)

- 11

„Nejvíce trpí mládež.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 27 (2. únor), s. 6

- 11

„Čekají to nejhorší.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 29 (4. únor), s. 6

- 11

„Americké společnosti investovaly...“ In: „Americké koncerny v Zairu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 76 (31. březen), s. 6

- 11

„Carterova vláda zjevně...“ In: „Výhrůžky uvolnění neprospívají.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 80 (5. duben), s. 7

- 11

„JAR prožívá nejhorší...“ In: „Zrůdná tvář rasismu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 103 (3. květen), s. 6

- 11

„Děti naříkají, ale nikdo...“ In: „Stále ještě zabíjíme Indiány.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 122 (26. květen), s. 6

- 11

„Spojené státy nesmějí...“ In: „Loupež za bílého dne.“ Přel. Bohuslav Borovička. *Rudé právo* 58, 1977, č. 289 (7. prosinec), s. 6

- 11

„Apartheid neapartheid, USA...“ In: Vydělek z rasismu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 290 (8. prosinec), s. 6

- 11

„CIA, aniž by se snažila...“ In: „Pomluvy ve službách antikomunismu.“ Přel. Zdeněk Hoření. *Rudé právo* 58, 1978, č. 42 (18. únor), s. 6

- 11

„Nepopulární slovo.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 135 (10. červen), s. 7

- 11

„Hra s ohněm.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 135 (10. červen), s. 7

- 11

„Fráze mnoha politiků o lidských právech...“ In: „Demagogie na pokračování.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 173 (25. červenec), s. 6

THE INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE (deník)

- 11

„Emigrace z Izraele.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 57 (9. březen), s. 6

- 11

„Kdyby USA přerušily jednání...“ In: „Demagogie na pokračování.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 173 (25. červenec), s. 6

- 12

„Interview s profesorem Arbatovem.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, 1978, č. 277 (23. listopad), s. 6

TITUS, HAROLD (advokát):

- 11

„Dobře. Budu o tom...“ In: „Watergate: II. Generální úklid.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 49 (10. prosinec), 1977, s. 4

TRUMAN, HARRY (prezident USA v letech 1945-1953):

- 11

„Ubohý Ike. Nebude to...“ In: „Rada pro Cartera.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 24 (29. ledna), s. 6

TURNER, JERRY (řidič):

- 11

„Chceme spravedlivou smlouvu...“ In: „Poslední šance.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1978, č. 29 (3. únor), s. 6

TWAIN, MARK (spisovatel):

- 08

„Muž ubytovaný u Gladsbyho.“ (complete) Přel. M.Č. *Haló sobota* 37 (17. září), 1977, s. 8-9

- 08

„Velký novinový román.“ (excerpt) Přel. M. Č. *Haló sobota* 5 (4. únor), 1978, s. 8

- 08

„O sojkách a žaludech.“ (excerpt) Přel. anonymní překladatel. *Haló sobota* 50 (16. prosinec), 1978, s. 8

ULASEWICZ, ANTHONY (účastník aféry Watergate):

- 11

„Tady John Rivers...“ In: „Watergate: VII. Co stojí mlčení.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 2 (14. ledna), 1978, s. 4

- 11

„Přijďte dolů. ... Hned. Na silnici...“ In: „Watergate: VIII. Agenti kontra Bílý dům.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 3 (21. leden), 1978, s. 4

U. S. NEWS AND WORLD REPORT (časopis)

- 11

„Naše země znovu začíná...“ In: „Příprava USA na lokální války.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 82 (7. duben), s. 6

- 11

„Strasti farmářů.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 106 (6. květen), s. 6

- 11

„Americký Senát je skutečně...“ In: „Americký Senát ‚klubem bohatých‘.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 140 (16. červen), s. 7

- 11

„Diskriminace Američanek.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 169 (20. červenec), s. 6

- 11 ROBERT DUPONT

„Více než 43 miliónů Američanů...“ In: „Požívání drog v USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 194 (18. srpen), s. 6

VACAVILLE REPORTER (regionální deník)

- 11

„Agenti CIA na lidech...“ In: „Další zločiny CIA.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 104 (4. květen), s. 6

VANCE, CYRUS (americký politik, diplomat a ministr zahraničí v letech 1977-1980):

- 11

„Budeme rozhodně usilovat...“ In: „Vance o zahraniční politice Spojených států.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 10 (13. leden), s. 7

- 11

„Je důležité, aby se otázky...“ In: „Oboustranný zájem na dohodě.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 30 (5. únor), s. 7

- 11

„Uvolňování se opravdu uskutečňuje...“ In: „Vance o cestě do Moskvy.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 55 (7. březen), s. 6

- 11

„Jsem velmi rád, že se mi dostalo...“ In: „Významné rozhovory SSSR – USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 73 (28. březen), s. 1

- 11

„Hledáme cestu, jak...“ In: „Spojené státy a ,druhý a třetí koš.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 180 (2. srpen), s. 6

- 11

„Při jednání s ministrem zahraničí...“ In: „Ministr zahraničí USA k mezinárodním problémům.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 246 (18. říjen), s. 7

- 11 PRAVDA

„Není snad důležitější otázky...“ In: „Vystoupení Cyruse Vance.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 144 (21. červen), s. 7

- 11

„Hovořím za prezidenta stejně...“ In: „Brzezinski na tapetě.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1978, č. 146 (23. červen), s. 6

- 11

„Rozhovory byly konstruktivní. Při odletu...“ In: „Užitečné a konstruktivní rozhovory o nové dohodě.“ Přel. (ČTK), (zr). *Rudé právo* 59, 1978, č. 252 (25. říjen), s. 1

WALL STREET JOURNAL (zpravodajství z finančnictví)

- 11

„Na výstavbu hydroelektrárny...“ In: „Americké koncerny v Zairu.“ Přel.(ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 76 (31. březen), s. 6

Rudé právo 57, 1977, č. 80 (5. duben), s. 6

- 11

„Potíž není v tom, že...“ In: „Kritika prvního roku vlády.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 16. (19. leden), s. 6

WARNKE, PAUL (politik):

- 11

„Při rozhovorech bylo dosaženo...“ In: „V zájmu všeho lidstva.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 83 (8. duben), s. 7

- 11

„Přišel čas, kdy musíme zastavit...“ In: „Zájem obou stran.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 153 (1. červenec), s. 7

- 11

„Nová dohoda mezi Sovětským svazem a...“ In: „O nebezpečných výzvách vojenských kruhů USA.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 247 (19. říjen), s. 7

WASHINGTON POST (deník)

- 11

„V soukromých rozhovorech...“ In: „Výhrůžky uvolnění neprospívají.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 80 (5. duben), s. 7

- 11

„Většina těchto společností...“ In: „Znovu o našem zlatě.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 84 (9. duben), s. 7

- 11

„Problém není v tom...“ In: „Carter si neví rady.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 57, 1977, č. 219 (16. září), s. 6

- 11 WILL MINTON

„Naším cílem je stát...“ In: „Rytíři‘ Ku-Klux-klanu.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 21 (25. leden), s. 6

- 11

„Armáda bude pokračovat...“ In: „N-bomba v plánech Pentagonu.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 25 (30. leden), s. 7

- 11

„Cizí ve vlastní zemi.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 28 (2. únor), s. 6

- 11

„Carterova vláda, která vyhlášovala...“ In: „Hlas rozumu.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 138 (14. červen), s. 6

- 11

„Po této cestě dospějeme...“ In: „Carter zakázal realizovat sovětskou objednávku.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1978, č. 170 (21. červenec), s. 7

- 11

„Spíše než znepokojovat se nad postojem...“ In: „Demagogie na pokračování.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 173 (25. červenec), s. 6

WINSTON, HENRY (předseda Komunistické strany USA v letech 1966-1986);

HALL, GUS:

- 11

„Vulgární ukázka pohrdání...“ In: „Porušil princip solidarity.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 58, 1977, č. 274 (19. listopad), s. 7

- 11

„Tato politika prodlužuje konflikt...“ In: „Prospěch jen pro imperialisty.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 59, 1978, č. 230 (29. září), s. 7

WILLS, FRANK (hlídač):

- 11

„Nevíme. Nezajíždějte před...“ In: Watergate: I. Operace Drahokam.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 48 (3. prosinec), 1977, s. 1, 4

WHITMAN, ALDEN (redaktor časopisu Rolling Stone):

- 11 ROLLING STONE

„Carter mluví kazatelským tónem...“ In: „Carterovo kazatelství na pranýři.“ Přel. (ČTK). *Rudé právo* 57, 1977, č. 155 (4. červenec), s. 7

WOODWARD, BOB (investigativní novinář):

- 11 WASHINGTON POST

„Včera ráno ve dvě...“ In: „Watergate: I. Operace Drahokam.“ Přel. V[áclav] P[avel] Borovička. *Haló sobota* 48 (3. prosinec), 1977, s. 1, 4

WRIGHT, RICHARD (spisovatel):

- 11

„Věnoval jsem posledních dvanáct let...“ In: „Syn černošského lidu.“ Přel. (cg). *Rudé právo* 58, 1978, č. 208 (4. září), s. 5

YOST, CHARLES (diplomat):

- 11 CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

„Čtyři roky – to je dlouhá doba...“ In: „Nutná dohoda.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 59, č. 278 (24. listopad), s. 6

YOUNG, ANDREW (velvyslanec USA v OSN):

- 11

„Vorster je ustrašený tvor...“ In: „Sympatie k ustrašenému zločinci.“ Přel. anonymní překladatel. *Rudé právo* 58, 1978, č. 30 (4. únor), s. 6

? CHARLIE

- 11

„Nemuselo by se jim to...“ In: „Rvačka o živobytí.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, č. 38 (14. únor), s. 6

? KENNETH (chudý Američan z Apalačských hor):

- 11

„Několik týdnů to vydržíme...“ In: „Sen mrtvého muže.“ Přel. Miloš Krejčí. *Haló sobota* 21 (28. květen), 1977, s. 4

? **STEVE** (horník):

- 11

„Oni si snad myslí, že...“ In: „Poslední šance.“ Přel. Milan Jelínek. *Rudé právo* 58, 1978, č. 29 (3. únor), s. 6

9. Seznam použité literatury

9.1 Periodika

- Rudé právo 57, 1977
- Rudé právo 58, 1977, 1978
- Rudé právo 59, 1978

9.2 Knihy

- ARBEIT, Marcel (ed.). *Bibliografie americké literatury v českých překladech*. Olomouc: Votobia, 2000.
- DOLEJŠÍ, Vojtěch. *40 let Rudého práva*. Praha : Státní nakladatelství politické literatury, 1960.
- FRANĚK, Jiří. *Naše Rudé právo : čtyřicet let listu KSČ, který bojuje za pravdu, socialismus a mír*. Praha : Státní nakladatelství politické literatury, 1960.
- HUGHES, Langston. *Sebrané básně Langstona Hughese*. Knopf, 1994
- HENRY, O. *Muž ve vyšším postavení*. Vyd. v tomto výběru 1. Překlad Alois Josef Šťastný, A Schulz. Praha: Granit, 1999, 123 s. ISBN 80-858-0585-5.
- *Komunistický svaz mládeže* [online]. 2010 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z: <http://www.ksm.cz/>
- KEPKOVÁ, Martina. *Bibliografie překladů angloamerických autorů v deníku Pochodeň v letech 1968-1987 ve srovnání s jinými regionálními periodiky* [online]. 2009 [cit. 2013-06-27]. Diplomová práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Marcel Arbeit. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/xojz0c/>>.
- KONČELÍK, Jakub. *Cenzura*. In: *Slovníková příručka k československým dějinám 1948-1989*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2006

- MOTÝLOVÁ, Eva. Bibliografie překladů angloamerické literatury v denících Svobodné slovo v letech 1974-1989 a Lidová demokracie v letech 1974- 1989. Diplomová práce. Olomouc: Univerzita Palackého, Filozofická fakulta, katedra anglistiky a amerikanistiky, 2008.
 - PROCHÁZKA, Martin a VANČURA, Zdeněk, ed. Slovník spisovatelů. Praha: Libri, 1996.
 - QUIN, Mike (pseud.). *Psáno na buben*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1953.
 - TAUŠOVÁ, Dana. Překlady amerických autorů v deníku Rudé právo 1963 až 1976 [online]. 2008 [cit. 2013-06-27]. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Marcel Arbeit. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/lzd544/>>.
 - TWAIN, Mark. *Miliónová bankovka a jiné povídky: The pound 1,000,000 bank-note and other stories*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 1997, 111 s. Zrcadlo (Fragment). ISBN 80-720-0164-7.
-